

Posudek na práci Reginy Kluchové „Benefitní systémy.“

Předkládaná práce se zabývá systémy odměňování nad rámec platu (benefity) a jejich vlivem na fluktuaci a motivaci pracovní síly. Metodologicky se jedná o kvantitativní výzkum provedený pomocí internetového šetření. Respondenti byli vybráni ze souboru uchazečů o práci z personální agentury. Autorka vznáší čtyři hypotézy, které se snaží statisticky testovat a přidává, podle vlastních slov, kvalitativní složku vycházející z vlastní zkušenosti práce personalisty.

Autorka jako teoretického východiska využívá teorií motivace. Benefity jí zajímají z hlediska toho, že mají pracovní motivaci zvětšovat a zabránit větší fluktuaci pracovních sil.

Zarážející u kvantitativní práce je malý počet grafů a tabulek (1 graf bez udání procentuální četnosti a jedna tabulka. Interpretace výzkumu je celá podána slovně, což podle mého názoru neprospívá přehlednosti textu a ani to není u tohoto typu prací standardní prezentace.

Práce trpí nepečlivou editací, výše jsem zmiňoval nedostatky vizuálního přiblížení výsledků výzkumu, ale jedná se občas o zkomolená slova a gramatické chyby jako například na straně 12 „V prívní řadě...“ „Benefity znamenají fluktuaci pracovní síli“, na straně 14, „témata Baumanovi teorie modernity...“, str. 29 v Resumé (a jiné), které ukazují, že byla dodělávána ve značném spěchu. Velmi nestandardní je také citace zdrojů pomocí poznámek pod čarou a tyto jednotlivé citace nemají stejný formát (například citace na str. 12 užívá pro označení stránky pp., jiné citace zkratky s., místo obvyklé citace podle vzoru [Příjmení: ROK: strana].

Pro mě poměrně zásadní problém je, že předkládaná práce patří spíše do oboru personalistiky a pracovní psychologie, nikoliv však do sociologie. Baumanova teorie tekuté modernity, jež má populárně vědní a esejistickou formu, podle mého nepřevoditelnou na empirickou operacionalizaci se pro autorku stává pouze velmi volným odrazovým můstkem pro samotný text práce, který už se sociologií (ani s Baumanovou teorií), kromě samotného provedení formou výzkumu, nemá příliš mnoho společného.

Samotná konceptualizace výzkumného problému se mi také nezdá příliš přesvědčivá, autorka se chce zaměřit pouze na benefity, tedy způsoby odměňování, které jsou jiné než základní plat a vlastní uspokojení z práce. Ve vlastním výzkumu však již samozřejmě zkoumá i tyto

faktory, jejichž důležitost je podle mě pro otázku motivace a fluktuace pracovních sil stejně nebo i více zásadní. Počítání pohyblivé složky platu tedy odměn (většinou vždy výkonově podmíněných) mezi benefity stejného typu jako jsou například stravenky, pojištění nebo automobil mi také nepřijde šťastné z hlediska toho, že je již dopředu jasné, že budou mít pro motivaci stěžejní roli (a autorčin výzkum to potvrzuje). Člověk podle mne hodnotí svou celkovou odměnu v práci jako souhrn všech složek a nikoliv odděleně, nemá tedy příliš velké opodstatnění tyto složky odděleně zkoumat a zaměřovat se apriori na jednu z nich (základní mzda, spokojenost s prací, benefity). Toto navrhuji jako problém, na který by autorka měla reagovat při obhajobě.

Zajímalo by mě také, jak autorka hodnotí nízkou, i když u tohoto typu výzkumů obvyklou, návratnost okolo 15 procent a její důsledky pro reprezentativitu výzkumu. Autorka v analýze uvádí poměrně autoritativní tvrzení o chování a charakteristikách cílové skupiny, které by bylo vhodné ověřit na již existujících datech např. ISSP Pracovní orientace, výzkumech CVVM (které autorka uvádí, ale necituje) a jiných dostupných šetřeních a to včetně srovnání číselných dat, které by v práci bylo jasně uvedeno. Toto považuji za chybu, protože tato šetření existují, jsou volně dostupná a v silách bakalářského studenta není udělat vlastní reprezentativní výzkum. Tato šetření by také mohla podpořit nebo vyvrátit některá tvrzení z teoretického úvodu např., že účinnost peněz lze v rámci odměňování zpochybnit... na straně 11, jiné takové tvrzení je na straně 9 o tom, že se zaměstnanci realizují především ve volnočasových aktivitách a nikoliv v práci, v protikladu k podnikatelům. Tyto, byť uvozující, úvahy mi přijdou bez empirické evidence poněkud odvážné a já sám s nimi hluboce nesouhlasím.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit stupněm **dobře**, protože podle mne sice splňuje základní nároky kladené na práci tohoto typu, ale má velké množství formálních nedostatků, týkající se zejména prezentace dat, korektury textu, ale i samotné konceptualizace výzkumného problému. Případné lepší hodnocení by bylo možné jen na základě velmi kvalitní reakce na uvedené připomínky při samotné obhajobě.